

Pięćdziesiąt pięć lat działalności Stowarzyszenia Archiwistów Polskich Oddział w Łodzi

Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Łodzi swoje pierwsze zebranie organizacyjne odbył w dniu 24 XI 1964 r. Siedzibą Oddziału było Archiwum Państwowe Miasta Łodzi i Województwa Łódzkiego z adresem przy pl. Wolności 1.

Członkami Oddziału Łódzkiego SAP byli i są pracownicy zatrudnieni w archiwach państwowych oraz archiwisści zakładowi, którzy od 1969 r. dominują liczebnie w Łódzkim Oddziale.

W wyniku wyborów, przeprowadzanych zgodnie ze statutem Stowarzyszenia, władze Oddziału ulegały zmianom. W skład wybieranych zarządów wchodziło zarówno pracownicy archiwów państwowych w Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim, jak i archiwisści zakładowi. Byli to m.in. zatrudnieni w Archiwum Łódzkim Czesława Włodarska, Halina Bieniek, Danuta Gondko, Jan Trela, Jadwiga Sałagacka, Zofia Dziewińska, Jan Kozłowski, Zdzisław Konicki, Jan Grzelczyk, Julian Baranowski, Izabela Matysiak – Aleksandrowicz, z Archiwum piotrkowskiego – Andrzej Wróbel. Spośród archiwistów zakładowych działających we władzach Oddziału Łódzkiego SAP można wskazać Tadeusza Olejniczaka, Stefaninę Laskus, Barbarę Deredas, Irydę Koško, Jadwigę Żyźniewską, Iwonę Lewandowską, Dariusza Klemantowicza, Annę Kołodziejczyk, Jerzego Kaźmierczaka, Andrzeja Majchrzaka, Annę Kozę czy Dominika Antoszczyka.

Za każdym z tych nazwisk stoją konkretne osoby, poświęcające społecznie swój czas i energię. Bez nich i bez wielu aktywnych członków Stowarzyszenia Oddział nie mógłby rozwijać swojej działalności.

Pozyskiwanie nowych członków było zawsze ważnym zadaniem każdego zarządu oddziału. Ilość członków Oddziału Łódzkiego SAP ulegała ciągłym zmianom. W początkowym okresie było to trzydzieści kilka osób a w ostatnich latach liczba członków oscylowała w okolicach 200 osób. Największy ilościowy wzrost członków Oddziału nastąpił z początkiem XXI w. Aktywność Oddziału nie zawsze idzie w parze z ilością stowarzyszonych osób, ale niewątpliwie jest pewnym wyznacznikiem jego rozwoju.

Statutowa działalność Oddziału Łódzkiego SAP była bogata i zróżnicowana. Ulegała zmianom i modyfikacjom w zależności od aktualnych potrzeb i możliwości.

Istotnym zadaniem, jakie z powodzeniem realizowano, była integracja członków Stowarzyszenia i całego środowiska archiwalnego. Przyczyniały się do tego przede wszystkim organizowane warsztaty archiwalne, potocznie określane wycieczkami archiwalnymi. Organizowano je od 1973 r. do różnych miejscowości w Polsce i za granicą. Wyjazdy połączone były m.in. ze zwiedzaniem archiwów państwowych. Po krótkiej przerwie, wyjazdem do Czech w 2000 r., powrócono z powodzeniem do tego typu aktywności. Rezultatem warsztatów wyjazdowych, oprócz możliwości wymiany w sposób nieformalny swoich doświadczeń i przemyśleń zawodowych, są również wspomnienia i zawiązane przyjaźnie.

W ciągu 55 lat istnienia Oddział SAP ściśle współpracował z Archiwum Państwowym w Łodzi, które przez wszystkie te lata wspierało i wspomagało działalność Stowarzyszenia. Ze swej strony Oddział starał się zawsze promować Archiwum, zawód archiwisty i szerzyć wiedzę archiwalną.

Duża aktywność koleżanek i kolegów z terenu działalności Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim oraz jego pracowników zawsze znajdowała przychylność u dyrekcji piotrkowskiego Archiwum.

Dobrze układała się współpraca z instytucjami i zakładami pracy. Przejawiała się ona we wspieraniu statutowej działalności Stowarzyszenia i pomocą organizacyjną.

W trakcie pięćdziesięcioletniej działalności Oddziału SAP w Łodzi miało miejsce ścisłe i aktywne współdziałanie z Zarządem Głównym Stowarzyszenia. Na kolejnych zjazdach SAP liczną i aktywną grupą byli zawsze delegaci z Oddziału Łódzkiego. Przedstawiciele Oddziału wybierani byli do władz krajowych Stowarzyszenia. Wśród nich znaleźli

się m.in. Irena Przedpełska, Czesława Włodarska, Danuta Gondko, Zdzisław Konicki, Iryda Kośko, Jan Grzelczyk, Urszula Zarzycka – Sutter, Jadwiga Sałagacka, Zbigniew Pustuła, Jerzy Kaźmierski, Andrzej Majchrzak, Anna Kołodziejczyk, Julian Baranowski, Janina Andrzejczak.

We wrześniu 2001 r. Oddział Łódzki Stowarzyszenia wspólnie z Zarządem Głównym był współorganizatorem III Krajowego Symposium Archiwalnego zorganizowanego w Łodzi i poświęconego archiwom instytucji wymiaru sprawiedliwości.

Charakterystycznym dla łódzkiego Oddziału SAP jest dominujący udział wśród jego członków archiwistów zakładowych. Ich duża aktywność przekładała się na stałą obecność we władzach Oddziału oraz wśród delegatów na kolejne ogólnopolskie zjazdy Stowarzyszenia.

Ta specyfika powodowała, że od samego początku działalności kładziono nacisk na współpracę z archiwistami zakładowymi. Wspierano ich wysiłek zawodowy. Dużą wagę przykładano do podnoszeni ich kwalifikacji zawodowych poprzez kształcenie i pogłębianie ich wiedzy zawodowej. Odbywało się to m.in. przez organizowanie zebrań szkoleniowych, prelekcji, wygłaszanie referatów o tematyce związanej z działalnością archiwów zakładowych, omawianie nowych przepisów kancelaryjno – archiwalnych. W miarę możliwości wybierano na miejsca zebrań ogólnych zakłady pracy. Organizowano wycieczki do dobrze zorganizowanych i prowadzonych archiwów zakładowych. Umożliwiało to członkom Stowarzyszenia przenoszenie dobrych rozwiązań i praktyk na swój grunt zawodowy.

Właściwe jest w tym miejscu przypomnienie, chociaż kilku nazwisk archiwistów zakładowych, członków Oddziału SAP: Antoniego Grabowskiego z Fabryki Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „Elta”, Józefa Mocnego z zakładów „Zwoltex” w Zduńskiej Woli, Krystyny Brzozowskiej ze Zjednoczenia Przemysłu Dziewiarskiego w Łodzi, Lucyny Stolarskiej z Akademii Medycznej w Łodzi (Uniwersytet Medyczny), Marka Kurasa ze Spółdzielni Inwalidów „Two-Met” w Zgierzu, Jadwigi Bruziak z Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Łodzi, Anny Nazarskiej z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Oddział w Łodzi, Grzegorza Strożka z Urzędu Gminy w Rogowie, Anny Kołodziejczyk z Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi i wielu innych, których nie sposób wymienić.

Członkowie Stowarzyszenia, z racji wykonywanego zawodu, w który wpisana jest troska o zachowanie pamięci o przeszłości, dużą wagę przywiązywali do utrwalania i pielęgnowania historii własnej działalności. Przejawem tego były m.in. organizowane jubileusze 15-lecia, 20-lecia i 50-lecia powstania Oddziału w Łodzi SAP. Także ta [prezentacja](#) służy temu celowi.

